

Til:

Grundejerforeningen Vejers – Christen Espersen	CE	Blåvandshuk
Danmarks naturfredningsforening – Merete Vigen Hansen	MVH	J.nr. NST-210-00035
Friluftsrådet – Sven Elbro / Hanne Voigtmann	SE / HV	Ref. lht
Danmarks Idræts Forbund – Henrik Hansen	HH	Den 16. oktober 2020
Fanø Kommune – Karen Jeppesen	KJ	
Grundejerforeningerne Rindby Strand – Marianne Keldorff	HHJ	
Grundejerforeningerne Henne – N. Jørgen Pedersen	NJP	
Pro Varde – Finn Erik Kristensen	FEK	
Varde Kommune – Klaus Bertram Fries	KBF	
Dansk Ornitologisk Forening – Jens Rye Larsen	JRL	
Grundejerforeningerne Grærup - Kjeld Kristensen	KK	
Grundejerforeningerne Houstrup - Lars Bæk	LB	
Campingpladserne - Steen Slaikjær	SS	
MTB sporene - Anders Sindum	AS	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Ulrik Lorenzen	ULO	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Søren Rask Jessen	SRJ	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Lars Trier	LHT	

Referat af Brugerrådsmøde syd for NST-BLH 2. oktober 2020

Afholdt som ekskursion til Hafnia-grunden og Skallingen.

Deltagere:

Christen Espersen, Merete Vigen Hansen, Hanne Voigtmann, Henrik Hansen, Marianne Keldorff, Kjeld Kristensen, ULO, SRJ og LHT. På Skallingen også hyrden Bjarne Slaikjær.

1. Opsamling på sidste møde 16. august 2019.

Ingen bemærkninger.

2. Korte orienteringspunkter fra NST.

ULO redegjorde kort for de to væsentligste sager, der pågår på NST-BLHs område i øjeblikket; a) Forsvarets sporplaner på NSTs arealer, samt b) Regeringens markante naturmålsætninger, som bl.a. inkluderer, at der skal udpeges 15 Natur-nationalparker.

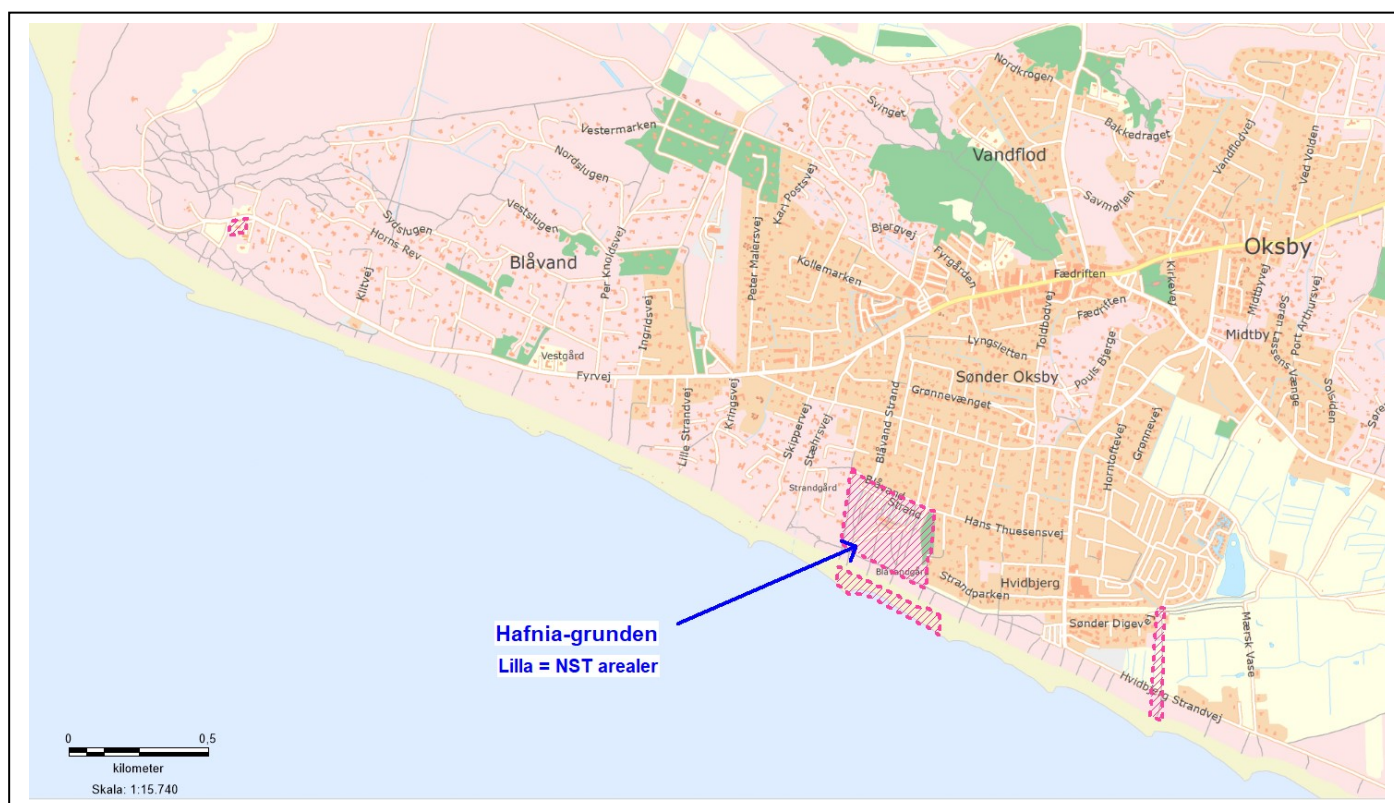
- a) Spor-anlæg på NSTs arealer er ved at være forhandlet på plads. Der forventes en offentlig fremlæggelse heraf inden så længe.
- b) Der er på folketings-niveau betydelig politisk debat om natur og naturforvaltning i øjeblikket, både i forhold til biodiversitet, klima og vandmiljø. Konkret er der blevet udpeget to naturnationalparker; I Grib Skov på Nordsjælland og Fussingø ved Randers. Hvor de resterende skal udpeges er uafklaret, men Skjern Enge og Kærgård-Filsø området har været nævnt.

3. Hafniagrunden: proces om fremtiden.

NST vil i løbet af oktober/november indkalde til offentlig møde om Hafnia-grundens fremtid.

NST-BLH har netop fået nedrivningstilladelse til kiosk/toiletbygningen, som forventes fjernet i løbet af kort tid. I den forbindelse vil også de resterende jernbane-sveller som ligger i stjerne blive fjernet. I princippet vil Hafnia-grunden herefter være naturgenoprettet, hvis der ses bort fra selve p-pladserne og voldene.

Er det et optimalt udseende og indretning af området ?

Der blev diskuteret frem og tilbage, inkl. a) stillet spørgsmål til formålet med NSTs ejerskab af arealet, b) anlæg af toiletter og drift heraf samt c) erfaringerne fra sommerens "toilet-gate" (se vedlagte artikel).

./.

- a) Naturstyrelsen ejer spredt i hele landet en mængde små arealer som Hafnia-grunden. De fungerer som "rekreative støttepunkter", der sikrer offentlig adgang til natur i ellers privat-ejede områder. NST-BLH har faktisk relativt få af den type arealer i forhold til andre NST-enheder, men Sig Kapel, Haltrup Hede, Tirsbjerg plantage og små-arealerne ved Ringkøbing Fjord er også eksempler. Mange er velbesøgte og nogle er deciderede turist hotspots, som Hafniagrunden.

- b) NST har ikke som udtalt formål at drive turist hotspots med toiletter etc. Men NST indgår ofte samarbejdsaftaler med kommuner, så de kan udføre en mere intensiv drift på sådanne steder, end hvad NST kan tilbyde. Inklusiv drift af toiletter og andre bygninger. NST opstiller og passer toiletter på steder, hvor naturen er i fokus, og NST selv har etableret større formidling og bygninger. Eksempler er Vogterhus på Skallingen, Blochsgård ved Kærgård Pl., Ellipsen i Ho Pl. og Ballonparken i Vrøgum Pl.
- c) SRJ fortalte, at det nærmeste andet offentlige toilet til Hafnia-grunden er ca. 500 meter væk ved Hvidbjerg. Objektivt set, så er det meget kort i forhold til alle andre strand-toiletter på NSTs arealer fra Vejers til Nymindegab. Afslutningen på "toilet-gate" blev dog som bekendt, at efter diskussion med kommunen så blev der hurtigt opstillet en toiletvogn. NST betaler lejen, og kommunen for drift. Herefter kom der hurtigt ro på sagen.

Fra Brugerrådet blev bemærket, at meget ballade havde sikkert været undgået, hvis der på toilet/kiosk bygningen havde været henvisninger til nærmeste andet åbne toilet, ligesom hele balladen måske var udeblevet, hvis toilet/kiosk var blevet revet ned inden turist-sæsonen. Så havde der simpelthen ikke været et ikke-fungerende anlæg, som turisterne kunne "hidse sig op over".

Endvidere blev bemærket, at det virkede rigtigt, at NST ikke skal stå for drift af toiletter i forbindelse med turist hotspots. Det må være en kommunal opgave, selvom NST lægger areal til.

4. Skallingen: proces om forbedret formidling.

Skallingen udgør den nordligste del af Nationalpark Vadehavet. Nationalparken har 10 års jubilæum i år.

Sammen med Nationalparken er der planer om en forbedret formidling af området som "Porten til Vadehavet". Der planlægges bl.a.:

- a) Forbedret info-skiltning ved Ebbevej og Høje Sande.
- b) Et nyt sti-anlæg fra Vogterhus og mod øst ud i strandengs-området med loer og pander. Vist med blå * på kortet på næste side. En del af sti-anlægget forventes etableret med bund af muslinge-skaller.
- c) Forbedret og mere moderne formidling i Vogterhuset.
- d) Forbedring af vejen

NST oplyste, at Varde Kommune – igen – har taget ejerskab til driften af toilettet på Høje Knolde jf. diskussionen ved Hafniagrunden.

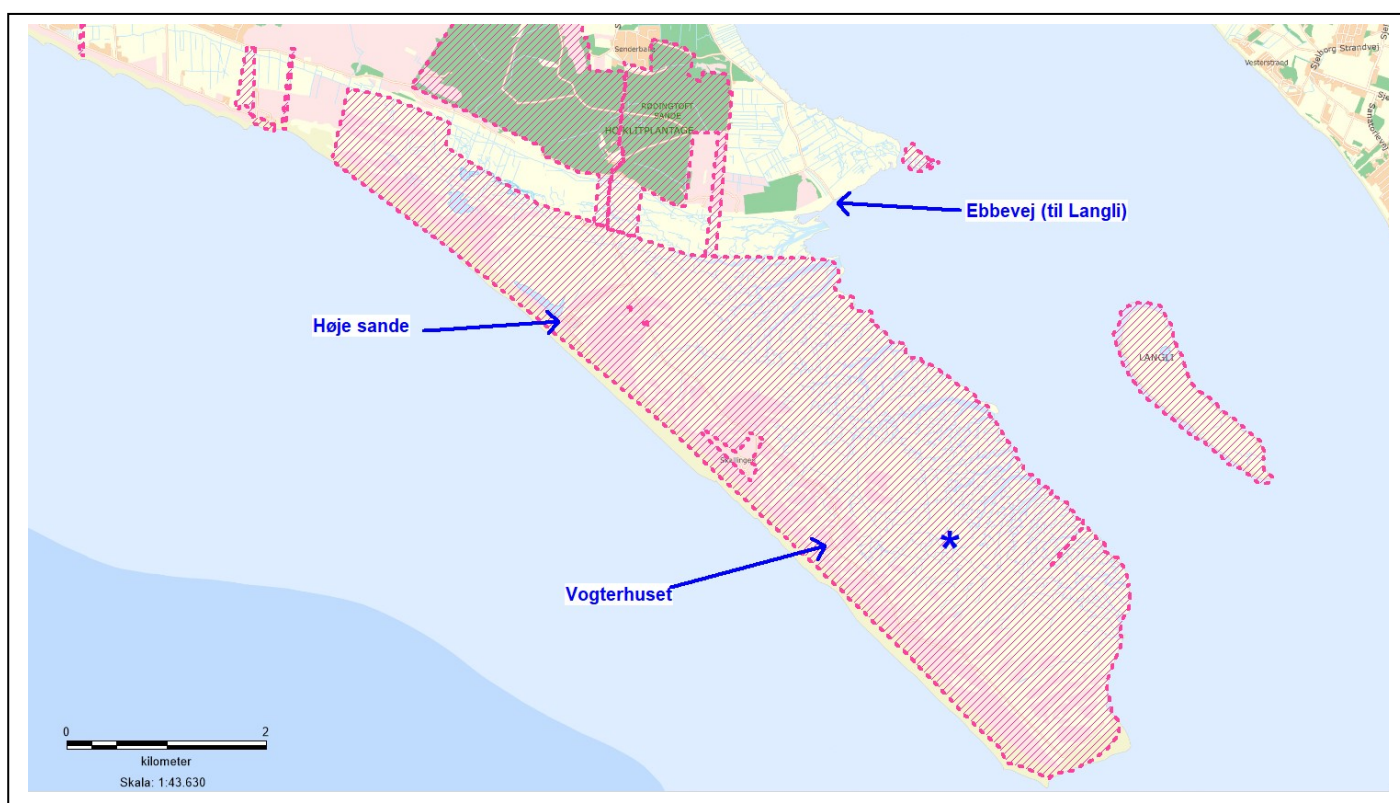
Bjarne Slaikjær (NSTs hyrde på Skallingen) fortalte, at der har været rigtig mange mennesker på Skallingen i år. Nogle dage over 1000 biler på Høje Sande. Der har også været flere mennesker ved Vogterhus, men det er mere naturgæster end

strandgæster. Der har også været flere besøgende på Langli. Anslået ca. 7500, mod i normale år ca. 5000 mennesker.

De fleste folk går til stranden, evt. ud på spidsen af Skallingen. Næsten ingen ud på strandene, hvilket b) måske kan medvirke til at ændre.

Bjarne understregede, at Vadehavet er en farlig "legeplads", og dette naturligvis skal indtænkes i et evt. stianlæg jf. b).

Bjarne fortalte, at i "gamle dage" gik der ca. 2500 får på Skallingen om sommeren. Nu er det kreaturer der afgræsser. Ca. 500-700 stk. I år har der været ca. 540. Det er et sundt sted for dyrene. Få sygdomme. Kreaturerne er ejet af private landmænd, og kreaturerne kommer fra næsten hele Jylland.

Brugerrådet bemærkede, at en del af den kommende formidling kunne være henvisning til især Tirpitz, der har meget om det historiske og geologiske, ligesom Fuglestationen ved fyret har meget om fuglelivet i området. NST kan derved begrænse informationen på stedet, og koncentrerer sig om andre emner.

Et konkret forslag fra brugerrådet i forhold til c) om forbedring af informationen i Vogterhuset, var at se på informationshuset ved Randbøl Hede "Kirstineslyst". Det var ikke så stort, og der var passende med plakater og diverse info-videoer.

Informationen i Vogterhuset skal give lyst til at gå ud og opleve, og ikke følelsen af, at nu har man oplevet området.

NST takkede for input, og bemærkede, at sandsynligvis vil NST fortsat stadig benytte foldere i betydeligt omfang. Uanset diverse Apps, Bluetooth og QR info-punkt systemer til naturvejledning, så er der fortsat mange mennesker, som sætter stor pris på foldere (med kort). NST ser det ved, at folderkasserne bliver relativt hurtigt tømt, og folderne ligger ikke og flyder som affald.

På mødet blev også berørt den succesfulde plasticskrald indsamling i sommers på Skallingen.

LHT